

7/36093
EK 79
12 Haziran 2014

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1619
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-36093)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 07.01.2014 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 – 7/36093-266131 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 13.01.2014 tarih ve 31853594-610-2-6903-215 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/36093 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/36093)

Soru 1:

Türkiye’de faaliyette bulunan kömürlü termik santrallerinin bölgeler bazında günlük kömür tüketimi ne kadardır?

Cevap 1:

Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü’ne bağlı kömürlü termik santrallerin, santral bazında günlük kömür tüketim bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

SANTRAL ADI	BULUNDUĞU İL	ÜNİTE NO	GÜNLÜK YAKIT SARFIYATI TON
ÇATALAĞZI	ZONGULDAK	1	5.000
		2	
TUNÇBİLEK	KÜTAHYA	3	1.100
		4	3.500
		5	
AFŞİN-ELB. -A	K.MARAŞ	1	66.000
		2	
		3	
		4	
AFŞİN-ELB. -B	K.MARAŞ	1	72.000
		2	
		3	
		4	
ORHANELİ	BURSA	1	4500-6000
18 MART ÇAN	ÇANAKKALE	1	6.240
		2	
SOMA-B	MANİSA	1	25000-30000
		2	
		3	
		4	
		5	
		6	
SOMA-A	MANİSA	1	1.000
		2	
KEMERKÖY	MUĞLA	1	21.600
		2	
		3	
YENİKÖY	MUĞLA	1	13.600
		2	
YATAĞAN	MUĞLA	1	18.000
		2	
		3	

YAKIT TÜKETİMLERİ NOMİNAL YÜK VE MAKSİMUM KAPASİTEDE ÇALIŞAN SANTRALIN YAKLAŞIK DEĞERLERİDİR.

Sorular 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14:

- Türkiye’de kanser hastalıklarının, kömürlü termik santrallerin yarattığı çevre ve hava kirliliğiyle ilişkisini araştıran Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yaptırılan bilimsel çalışmalar hangileridir ve bu çalışmalar hangi yollarla kamuoyunun bilgisine sunulmuşlardır?
- Son on yılda Türkiye’deki kömürlü termik santrallerin özellikle havaya saçtıkları cıva ve arsenik maddelerinin toplam miktarları ne kadardır?
- 2003-2013 yılları arasında kömür yakan termik santrallerin Türkiye’de neden olduğu hastalık ve kazaların yol açtığı zararların parasal olarak toplam tutarı ne kadardır?
- Konya Karapınar’daki termik santralde yakıt olarak kullanılmak üzere Karapınar özelinde çıkartılacak ve termik santralde yakılacak kömürün cıva, arsenik ve diğer ağır metal oranlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından kamuoyuna neden açıklanmamaktadır?
- Türkiye’de faaliyette bulunan termik santrallerde kullanılan kömürlerden cıva, arsenik ve diğer ağır metal oranlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından kamuoyuna açıklanmayanlar hangileridir?
- Ankara Onkoloji Hastanesi’ne tedavi olan kanser hastalarının yüzde 60’ının Kömürlü termik santralinin faaliyette bulunduğu Elbistan ve yöresinden olmaları tesadüf müdür?
- Yeni kömürlü termik santrallerin kurulmalarındaki amaç, Avrupa Birliği’nin, sağlık, çevre ve ekolojik dengeler açısından kirli yatırımları yapamamasından dolayı enerji ihtiyacını Türkiye’de kurulan ve kurulacak termik santralleri sayesinde karşılamasına iktidarınız tarafından Türkiye halkının sağlığının bozulmasına ve ekolojik dengelerin mahvedilmesi pahasına onay verilmesi midir?
- 2007’de kömür yakan termik santrallerin Avrupa ülkelerinde neden olduğu hastalık ve kazaların yol açtığı zararın 356 milyar Euro olduğunu ve Avrupa Birliği’nin hızla kömürlü termik santralleri terk etmeye başladığını iktidar partiniz göz önüne almakta mıdır?
- 2009’da Kyoto protokolüne katılan iktidarınızın protokolün ikinci uygulama döneminde (2013-2020) herhangi bir salım azaltma hedefine uyum sağlamayı reddetmesinin nedenleri nelerdir?

Cevaplar 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14:

Sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde çevreye duyarlı günümüz teknolojik koşullarında ekonomik, güvenli ve kesintisiz elektrik üretimi için yerli enerji kaynağımız kömürün ısıl gücünün çevre koruma önlemleri paralelinde elektrik enerjisine dönüştürülmesi için aşağıda verilen önlemler çerçevesinde hareket edilmektedir.

Yapımı planlanan elektrik üretim tesislerinin kurulması, işletilmesi ve sökülmesi sırasında çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin önceden tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci ile sağlanmaktadır.

300 MWth (ısısal güç) üzerindeki termik santrallerin tesisi ÇED Yönetmeliğine göre ÇED sürecine tabiidir ve bu tesisler “ÇED Olumlu Kararı” almakla yükümlüdür.

Çevre Kanununun 10 maddesinde Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça “bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez.” şartı bulunmaktadır.

Yeni kurulacak tesislerde gelişmiş ülkelerdeki ÇED sürecinde takip edilen yöntemler uygulanmakta ve tesisin kurulacağı yere yakın yerleşim birimlerinde alan araştırması ve halkı bilgilendirme toplantıları yapılarak, yerel halkın görüş ve önerileri dikkate alınmakta, ortak görüş oluşturulmaya büyük önem verilmektedir. ÇED raporu hazırlama ekibi içinde çevre, kimya, jeoloji, hidroloji vb mühendisleri ve biyologlar yanı sıra sosyologlar da yer almaktadır.

Tüm Avrupa kıtasından daha fazla endemik türe ev sahipliği yapan ülkemizde sulak alanlar, su havzaları, yaban hayat, ormanlık alanlar, mera, tarım alanları, korumaya alınan hassas alanlar yanında tabiat ve kültür varlıklarının korunması ÇED sürecinin birinci önceliğidir. Yapımı planlanan termik santralin ilgili kurumlarca yapılan teknik incelemesi neticesi sulak alan, hassas alan, koruma alanlarına yönelik tehdit oluşturacağı şüphesi doğduğunda ÇED süreci yarıda kesilmekte ve ÇED başvuru dosyası yatırımcıya iade edilmektedir.

ÇED Olumlu Kararı ya da ÇED Gerekli Değildir kararı herhangi bir projede faaliyette bulunabilmek için yeterli değildir. ÇED sürecini başarı ile tamamlayan proje sahibi çevre mevzuatının ve diğer ilgili mevzuatın gerektirdiği izin ve lisansları almak zorundadır.

2009 yılında yürürlüğe giren Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkındaki Yönetmelik ile Çevre Kanunu gereğince alınması gerekli izinler tek bir izne dönüştürülmüştür. Söz konusu Yönetmelik yetkisi dâhilindeki elektrik üretim tesislerinin çevre izni başvurularında hava emisyonu ölçümleri, analiz raporları, atık su arıtma ya da derin deniz deşarjı proje onayı, ÇED Kararı, yer seçimi ve tesis kurma izni, çevre düzeni planı, nazım imar veya uygulama planı uygunluğu, yapı kullanma izni, atık yönetim planı ve lisanslar için teknik yeterlik raporu istenmektedir.

ÇED sürecinde kömürde yapılan analizler, sahanın geçirgenliği, su kaynaklarına olan yakınlığa göre kül stok sahalarının tasarlanması ve kurulmasına ilave olarak işletme döneminde, periyodik su ve toprak analizleri içeren atık yönetim planlarına uygun işletme ile kül sahaları takip edilmektedir.

Sorular 8, 10, 13, 15, 16:

- Türkiye’de halen elektrik tüketimi miktarı anlık yaklaşık 60 bin mW/s. olduğu ve Türkiye’nin bu tüketim miktarını halihazırda karşılayabildiği dikkate alındığında Türkiye’nin her bölgesine onlarca kömürlü termik santral inşa edilmesinin ve edilecek olmasının gerekçesi nedir?
- İktidarınızın sayıları gittikçe artan termik santralleri kurulmasının gerçek amacının Türkiye’nin elektrik ihtiyacı için değil Türkiye’nin Avrupa Birliği için enerji rotası haline getirilmesi midir?
- Türkiye’nin dünyada en ucuz elektrik satan üçüncü ülke olması iktidarınızın enerji politikalarında ne denli başarılı olduğunu mu göstermekte midir?
- İnşa edilmeleri planlanan kömürlü termik santrallerinden vazgeçilmesi faaliyette olanların ise kademeli olarak birkaç yıl içinde faaliyetlerinin sona erdirilerek temiz enerji alanlarında yatırımlara ağırlık verilerek suretiyle Türkiye halkının sağlığı ve ülkenin çevre ve ekolojik dengesinin korunmalarının sağlanması daha olumlu ve her yönden kazanç sağlayıcı olmayacak mıdır?
- Kömürlü termik santralleri önümüzdeki 20 yıl içerisinde tamamen terk edecek olan Almanya’nın Yeşiller Partisi üyesi Oliver Krischer’in, “Kömür artık kârlılıktan çıktı, bunlar artık zarar ediyor. Türkiye, yenilenebilir enerji alanını genişletmeli. Nükleerle ve kömürle enerji alanını genişletmek çok hatalı olur. Biz bunu Almanya’da yaptık. Türkiye’nin yapmasının da büyük hata olacağını düşünüyorum.” şeklindeki uyarısı iktidar partinizce kulak asılması gereken önemli bir uyarı olarak algılanacak mıdır?

Cevaplar 8, 10, 13, 15, 16:

Enerji talebinin karşılanmasına ilişkin uzun vadeli plan çalışmalarımızda, 2023 yılında yerli kaynaklarımızın tamamının, yenilenebilir enerji kaynaklarının ise azami ölçüde kullanılması, enerji arzında çeşitlendirmenin artırılması, böylelikle dışa bağımlılığın ve ithalat faturasının azaltılması hedeflenmiştir. Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi

çerçevesinde, güneş enerjisi ile elektrik üretimi ülkemiz arz güvenliği için önem teşkil etmekte olup, bu hususta da çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımız ülkemizin artan enerji talebini dikkate alarak enerji arz güvenliğimize yönelik enerji politikalarını oluşturmaktadır. Enerji arz güvenliğinden kaynaklanan riskleri azaltmak için serbest piyasa oluşturulması ve rekabete dayalı yatırım ortamının geliştirilmesi, yer altı ve yer üstü kaynaklarının ülke ekonomisine yüksek katma değer sağlayacak şekilde değerlendirilmesi ve yenilenebilir enerji kaynaklarının daha fazla oranda kullanımının yaygınlaştırılması enerji politikamızın ana unsurları arasında yer almaktadır.

Soru 9:

Türkiye’de elli yeni kömürlü termik santral daha kurulmasının planlandığı doğru mudur?

Cevap 9:

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun amacı “Elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması” olup, üretim tesisleri yatırımlarının yapılıp yapılmamasının koşulları piyasada serbest rekabet ortamında oluşmaktadır. Kömür termik santrali yatırımları da dâhil olmak üzere, piyasada özel sektör tüzel kişileri tarafından yapılmakta olan elektrik üretim tesislerinin kurulması için elektrik piyasasına ilişkin ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli koşulları sağlayarak ilgili belgeler ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’na müracaat eden ve lisans verilmesine ilişkin yükümlülüklerini yerine getiren tüzel kişiye üretim tesisi yatırımını yapması için gerekli olan lisanslar verilmektedir.